Sprawozdanie merytoryczne

z działalności Fundacji Inna Przestrzeń
w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2025

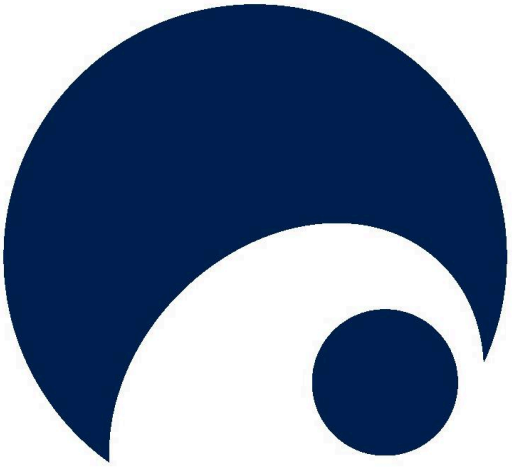

1. DANE FUNDACJI....3
2. CELE, ZASADY, FORMY I ZAKRES DZIAŁALNOŚCI....3
3. DZIAŁANIA MERYTORYCZNE W 2025 ROKU....5
I. RÓŻNORODNOŚĆ, MIGRANCI/TKI, WIELOKULTUROWOŚĆ/ WIELOJĘZYCZNOŚĆ....5
Warszawa – Miasto Otwarte 2025....5
IMI Radio....8
Dialog Międzyjęzykowe w Praktyce....10
Spotkania i wydarzenia publiczne....11
II. POMOC SPOŁECZNA, AKTYWIZACJA I SOLIDARNOŚĆ W PRAKTYCE....12
Kwitnący Dom....12
Społeczny Krąg Pomocy w gminie Izabelin....15
Cyfrowa Warszawa dla każdego....15
III. SZTUKA, PRZESTRZEŃ I WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA....16
OASis – Open Art Space in synergy....16
Procesy planowania partycypacyjnego....16
One Caucasus Music Academy - rezydencje artystyczne w Mestii....23
Architektura Cienia - rezydencje artystyczne w Warszawie....24
Architektura Cienia. Cmentarze (tom IV)....25
One Europe One Caucasus II - Inter3Lab Chomiczówka....25
IV. EDUKACJA I ROZWÓJ KOMPETENCJI....26
Akademia Młodych Architektek i Architektów (VII/VIII edycja)....26
Learning to Change the City. An Educational Project for Active Youth....29
Holobiont – napój etnobotaniczny....30
Ziemia Sądecka – Opowieści, które łączą pokolenia....30
V. PRAWA CZŁOWIEKA I MIĘDZYNARODOWA SOLIDARNOŚĆ....31
Human Rights Activists Summit w Rhode Island....31
Płomień Solidarności 2025....32
Międzynarodowa kampania na rzecz uwolnienia Bahruza Samadova....32

1. DANE FUNDACJI

Fundacja Inna Przestrzeń
ul. Nowy Świat 23/25 lok. 32, 00-029 Warszawa
data rejestracji: 1 czerwca 2006 r.
KRS: 0000257224
REGON: 140577656
NIP: 521-33-93-003
tel.: +48 22 299 04 29
E-mail: inna@innaprzestrzen.pl
http://www.innaprzestrzen.pl/

Rada:

Justyna Nakonieczna-Bartosiewicz	Przewodnicząca Rady
Jacek Michałowski	Członek Rady
Beata Szcześniak-Piwowarska	Członkini Rady

Zarząd:

Witold Hebanowski	Prezes
Zuzanna Dłużniewska	Członkini Zarządu

2. CELE, ZASADY, FORMY I ZAKRES DZIAŁALNOŚCI

Fundacja jest nie nastawioną na zysk organizacją pozarządową realizującą zadania sfery pożytku publicznego związane z promowaniem otwartości, demokracji, praw człowieka i wielokulturowości. Naszą misją jest otwieranie nowych przestrzeni dla wypowiedzi artystycznej i społecznej.

Fundacja stawia sobie za cel otwieranie nowych przestrzeni dla wypowiedzi artystycznej i społecznej. Realizuje niekonwencjonalne przedsięwzięcia kulturalne i artystyczne oraz nastawione na realną zmianę projekty społeczne w Polsce i w różnych regionach świata.

Celami Fundacji są:
1. Wspieranie działań z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji, upowszechniania i ochrony praw i wolności człowieka, swobód obywatelskich, działań

wspierających demokrację oraz działań na rzecz ekologii, ochrony zwierząt i dziedzictwa przyrodniczego.
2. Rozwijanie i umacnianie postaw nastawionych na aktywne współdziałanie w rozwoju otwartego społeczeństwa obywatelskiego – działanie na rzecz rzeczywistej zmiany społecznej.
3. Zbliżanie narodów i państw, w szczególności różnorodnych kultur i tradycji, działanie na rzecz mniejszości etnicznych i narodowych oraz rozwijanie kontaktów i współpracy między społeczeństwami.

Fundacja realizuje swoje cele poprzez:
1. Działalność kulturalną:
a. organizowanie koncertów, wystaw, festiwali, konferencji, spotkań, pokazów teatralnych i filmowych, wydawanie publikacji i produkcję artystyczną,
b. inicjowanie i wspieranie nowatorskich rozwiązań w kulturze i sztuce.

2. Działalność edukacyjną:
a. upowszechnianie wiedzy o innych kulturach i tradycjach religijnych,
b. edukację społeczną i rozwojową oraz promocję edukacji humanitarnej,
c. wymianę doświadczeń społeczności i organizacji polskich i innych krajów,
d. podejmowanie działań przeciwko łamaniu praw człowieka i zasad demokracji w wybranych częściach świata,
e. działanie na rzecz ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.

3. Wspieranie i podejmowanie inicjatyw nastawionych na rzeczywistą zmianę społeczną:
a. inicjowanie, organizowanie i wspieranie działań i projektów zgodnych z celami Fundacji,
b. integrację i współdziałanie środowisk, organizacji i instytucji podejmujących działania zgodne z celami Fundacji,
c. wspieranie działań i projektów mniejszości, grup dyskryminowanych i społecznie marginalizowanych,
d. przeciwdziałanie ksenofobii, nietolerancji i nacjonalizmowi,
e. działalność pomocową, w tym przekazywanie osobom i organizacjom stypendiów i dotacji na cele zgodne z celami Fundacji,
f. promocję i organizację wolontariatu, działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych oraz działalności charytatywnej.

4. Członkostwo w organizacjach o celach statutowych zbieżnych z celami Fundacji.

5. Współpracę z władzami samorządowymi i rządowymi oraz polskimi i zagranicznymi organizacjami pozarządowymi w zakresie wymienionym w celach działania Fundacji.
Dla osiągnięcia swych celów Fundacja może wspierać działalność innych osób i instytucji zbieżną z jej celami.

3. DZIAŁANIA MERYTORYCZNE W 2025 ROKU

I. RÓŻNORODNOŚĆ, MIGRANCI/TKI, WIELOKULTUROWOŚĆ/ WIELOJĘZYCZNOŚĆ

Warszawa – Miasto Otwarte 2025

Fundacja po raz kolejny pełniła funkcję operatora programu grantowego „Warszawa – Miasto Otwarte", finansowanego przez m.st. Warszawę. Program służył wzmacnianiu mniejszych i wyspecjalizowanych organizacji społecznych prowadzących działania na rzecz praw człowieka, równości, przeciwdziałania dyskryminacji i różnorodności społecznej.

W 2025 roku przeprowadzono konkurs, w którym wyłoniono 14 projektów. Fundacja zawierała umowy z realizatorami, przekazywała środki, konsultowała działania oraz monitorowała ich przebieg. Realizacja większości inicjatyw przypadła na ostatnie miesiące 2025 roku, natomiast zakończenie części rozliczeń następowało już na początku kolejnego roku.

Projekty skupiały się na integracji migrantów, edukacji, prawach człowieka, wsparciu grup marginalizowanych oraz inicjatywach kulturalnych i artystycznych promujących różnorodność społeczną. W sumie zaangażowały setki uczestników – np. quizowy cykl „Right(s) Answer" przyciągnął 601 osób, a trzy pop-upowe DJ-sety w klubach odwiedziło ~1200 słuchaczy. Wiele projektów znacząco przekroczyło plany udziału – np. cztery warsztaty kulinarne "Smaki Różnorodności" zgromadziły 98 uczestników (planowano 60), a projekt „Głos kobiet" dotarł do 215 uczestniczek warsztatów. Wszystkie projekty zrealizowały założone cele (warsztaty kreatywne, pomocy społecznej, sportu, teatralne itd.) i wzmocniły dialog międzykulturowy oraz świadomość praw człowieka wśród mieszkańców Warszawy.

Program nie tylko umożliwił realizację konkretnych inicjatyw, lecz także włączył do miejskiego systemu współpracy organizacje pozostające w bezpośrednim kontakcie ze społecznościami, które bywają słabiej reprezentowane w dużych programach publicznych. Fundacja traktowała regranting jako narzędzie wzmacniania sprawczości organizacji, udostępniania środków różnorodnym środowiskom i poszerzania sieci współpracy na rzecz otwartego miasta.

- **Kuchnia Spotkań** — **Fundacja STUS** — Zorganizowano 2 spotkania integracyjne z formułą „speedfriending" i 2 warsztaty kulinarne (Andrzejki i spotkanie świąteczne), w których łącznie wzięło udział 58 osób. Uczestnicy przygotowywali tradycyjne potrawy i dzielili się opowieściami o domowych zwyczajach w językach: polskim, angielskim, ukraińskim i białoruskim.

- **Matura bez granic** — **Klub Inteligencji Katolickiej** — Projekt objął wsparciem naukowym 15 maturzystów z doświadczeniem uchodźczym. Przeprowadzono 75 godzin korepetycji z matematyki, języka polskiego, angielskiego, fizyki, biologii, chemii, a uczniowie otrzymali też podręczniki języka polskiego oraz mentoring (dwójka uczestników kontynuowała kurs przedmaturalny na Politechnice Wrocławskiej).

- **Wsparcie psychologiczne i psychoterapeutyczne dla osób LGBTQIAP** — **Fundacja Otwarta Przestrzeń** — Zrealizowano 70 sesji wsparcia psychologicznego (27 stacjonarnych, 43 online) dla 11 osób LGBTQIAP z Warszawy. Każdy uczestnik otrzymał średnio ok. 6 sesji terapeutycznych, co pomogło omówić bieżące trudności i opracować dalszy plan działania.

- **„Right(s) Answer – znajdź odpowiedź w dialogu"** — **Belarusian Youth Hub** — Przeprowadzono 8 spotkań edukacyjno-integracyjnych w formie quizów (turniej wiedzy). Wzięło w nich udział 21 drużyn z Białorusi, Ukrainy i innych krajów, co dało łącznie 601 uczestnictw. Spotkania rozwijały dialog międzykulturowy i wiedzę o prawach człowieka, a uczestnicy z różnych krajów rywalizowali w mieszanych zespołach przy wspólnym stole.

- **Queerowy Upcycling. Warsztaty szycia i pokaz mody** — **Fundacja Aktywizmu Klimatycznego** — Zrealizowano 2 warsztaty szycia (3 i 29 listopada) oraz pokaz mody (12 grudnia) z udziałem osób projektujących ubrania z odzyskanych tkanin. Uczestniczyło w nich łącznie 13 osób (planowano 15), a w pokazie mody zaprezentowało się 6 projektantów (ok. 60-osobowa publiczność). Projekt wygenerował ok. 30 tys. wyświetleń na Instagramie i nawiązał współpracę z 18 projektantami, promując ideę zrównoważonej mody w społeczności queer.

- **Wsparcie osób z niepełnosprawnościami…** — **Fundacja Klub Sportowy Pogoń Warszawa** — 20 dzieci w wieku 6–14 lat z różnymi niepełnosprawnościami uczestniczyło w 16 bezpłatnych treningach piłki nożnej (po 1,5 godz., w październiku–grudniu). Projekt promował aktywność fizyczną, integrację społeczną i inkluzję – po zakończeniu grantowej części wszystkie dzieci mogły dalej trenować bezpłatnie.

- **Mosty kultury** — **Fundacja Dom Tvorcau** — W listopadzie 2025 odbył się tygodniowy plener artystyczny z udziałem 6 artystów (3 polskich i 3 białoruskich). Efektem jest 17 nowych prac malarskich powstałych podczas rezydencji oraz otwarta wystawa finałowa (29.11.2025) w TA3 Gallery, którą obejrzało ok. 150 osób (mieszkańcy Warszawy i zaproszeni goście).

- **Świetlica otwarta** — **Stowarzyszenie 01 Gallery** — Zrealizowano 9 spotkań art-brutowych (warsztaty plastyczne) dla osób starszych (w tym z chorobą Alzheimera) w Świetlicy Otwartej i placówkach wsparcia. Powstało kilkadziesiąt prac malarskich i rysunkowych, rozwijających ekspresję uczestników. Program wzmocnił kreatywność seniorów i poszerzył ofertę działań artystycznych oparte na sztuce „surowej" (art brut).

- **Smaki Różnorodności** — **Fundacja Krymski Dom** — Zorganizowano 4 trzygodzinne warsztaty kulinarne o kuchni krymskotatarskiej. Wzięło w nich udział 98 uczestników (pomimo zgłoszeń 140 osób, planowano 60). Pod kierunkiem ekspertów przygotowano tradycyjne potrawy tatarskie, łącząc praktykę gotowania z edukacją o historii i kulturze Tatarów Krymskich.

- **Głos kobiet – musical o prawach i różnorodności** — **Fundacja Insight** — Zrealizowano cykl warsztatów teatralno-wokalnych dla kobiet zakończony premierą musicalu „Głos Kobiet". W sumie w warsztatach uczestniczyło 215 osób (zakładano 40). Premiera musicalu zgromadziła ok. 150 widzów, a kolejne pokazano zarezerwowano 230 biletów – projekt promował prawa kobiet, inkluzję i dialog międzykulturowy.

- **„Mikołaj i Ja – Odkrywamy Siebie"** — **Fundacja ATS Warszawa** — Projekt wspierał 48 dzieci osób osadzonych (ponad 3× więcej niż zakładano). W warsztatach przeprowadzonych w więziennych „widzeniach rodzinnych" dzieci wraz z rodzicami pracowały arteterapeutycznie (m.in. pieczono pierniki). Każde dziecko otrzymało spersonalizowaną paczkę prezentów, co wzmacniało poczucie przynależności i wsparcia społecznego.

- **Wszyscy tańczymy w tym samym języku** — **Fundacja Planet** — Zrealizowano 3 pop-upowe sety DJ'skie promujące różnorodność: 21.11 (ok. 200 osób), 13.12 (ok. 400 osób) i 27.12.2025 (ok. 600 osób). Na setach zabrzmiała muzyka artystów z ponad 50 krajów, a podczas wydarzeń rozdystrybuowano 3000 pocztówek z przesłaniem o prawach człowieka i tolerancji. W sumie projekt dotarł do kilkunastu setek uczestników i szerokiej publiczności.

- **Warszawa oczami seniorów** — **Fundacja Dar Losu** — Utworzono grupę 15 seniorów z doświadczeniem migracji, którzy wzięli udział w 7 warsztatach kreatywno-edukacyjnych. Stworzono 12 indywidualnych filmów i 1 film zbiorczy, w których starsi ludzie opowiadali swoje historie. Finałowa premiera nagrań (29.12.2025) zgromadziła ok. 50 osób (łącznie projekt objął ~57 odbiorców).

- **„Młodzież tworzy równość"** — **Fundacja LIFE Polska** — Projekt dla licealistów z doświadczeniem uchodźczym. 28 uczniów uczestniczyło w 7 warsztatach filmowych (75% praktyki), ucząc się realizacji krótkich filmów i reagowania na mowę nienawiści. Efektem są filmy edukacyjne (reelsy) opatrzone napisami PL/UA, opublikowane w mediach społecznościowych (TikTok itp.), które przedstawiają postawy równościowe młodzieży i sposoby walki z hejtem.

Wydarzenie w ramach projektu "Warszawa oczami seniorów" Fundacji Dar Losu. Projekt wspierał integrację seniorów z doświadczeniem migracji.

Niezwykły projekt Fundacji ATS Warszawa obejmował warsztaty dla dzieci osadzonych w warszawskich więzieniach i ich rodziców.

IMI Radio
W 2025 roku IMI Radio obchodziło dziesięciolecie działalności. Stworzone w 2015 roku radio internetowe pozostaje jednym z najbardziej wielojęzycznych i wielokulturowych przedsięwzięć medialnych w Polsce, współtworzonym przez osoby pochodzące z różnych części świata. W jubileuszowym roku program obejmował 24 audycji przygotowywanych w kilkunastu językach.

IMI Radio – audycje nadawane w 2025 roku

W 2025 roku na antenie IMI Radio nadawane były następujące audycje:

- **Adyga Habar** – autorska audycja poświęcona sytuacji politycznej, kulturze i prawom człowieka Czerkiesji; prawdopodobnie jedyna audycja w języku czerkieskim w Unii Europejskiej. *(język: czerkieski)* – **Ibrahim Yaganov (Czerkiesja/Adygea)**
- **Anything and Everything** – audycja o różnorodności ludzkiej kultury i myśli, zachęcająca do refleksji nad miejscem i rolą człowieka we współczesnym świecie. *(język: angielski)* – **Obinna Emeka (Nigeria)**
- **Białoruskie Złoto** – spotkania i rozmowy z ciekawymi osobami związanymi z Białorusią, jej kulturą, społeczeństwem i diasporą. *(języki: białoruski, rosyjski)* – **Krystyna Kawa (Białoruś)**
- **Cogitoburiata** – audycja poświęcona polityce oraz walce o wyzwolenie narodów obecnie znajdujących się w składzie Federacji Rosyjskiej; w programie pojawiają się również rozmowy z działaczami i dziennikarzami opozycyjnymi. *(język: rosyjski)* – **Zurtan Khaltarov (Buriacja)**
- **Double Take** – dwujęzyczny przegląd bieżących wydarzeń, trendów politycznych i zmian globalnych, ze szczególnym uwzględnieniem Azerbejdżanu. *(języki: azerski, angielski)* – **Javid Agha (Azerbejdżan)**
- **Exploring Consciousness** – rozmowy poświęcone zagadkom ludzkiej i pozaludzkiej świadomości. *(język: angielski)* – **Anna Brykczyńska** oraz gościnnie **Juliusz Hebanowski (Polska)**
- **From Addis to Warsaw** – audycja o afrykańskiej tożsamości w Europie, wykorzystująca osobiste historie oraz tematy społeczne, kulturalne i polityczne do budowania dialogu między Afryką i Europą. *(języki: angielski, amharski)* – **Sudeys „Naz" (Etiopia)**
- **Gruziński Głos w Polsce** – audycja poświęcona życiu gruzińskiej diaspory w Polsce, sprawom społecznym i kulturze gruzińskiej. *(język: gruziński)* – **Tornike Tsirekidze (Gruzja)**
- **HaloDominiko** – autorska audycja Dominiki Budkus, będąca przede wszystkim przewodnikiem po jej wielokulturowych inspiracjach muzycznych; program łączył prezentację muzyki z rozmowami, wywiadami, tematami obywatelskimi, kulturą i obserwacjami społecznymi. *(język: polski)* – **Dominika Budkus (Polska)**
- **IMI Poetyczni** – audycja o poezji, poetach i wierszach przekraczających granice językowe, kulturowe i geograficzne. *(język: polski)* – **Michał Jankowski (Polska)Materynka FM / Zabawka** – ukraińskie radio dziecięce w Warszawie, poświęcone życiu szkolnemu, życiu Ukraińców w Warszawie oraz kulturze ukraińskiej. *(język: ukraiński)* – **uczniowie szkoły „Materynka" (Ukraina)**

- **Miguel on the Radio** – audycja prezentująca wielokulturową, anglojęzyczną scenę artystyczną Warszawy – od stand-upu i improwizacji po teatr. *(język: angielski)* – **Miguel Ferreira (Brazylia)**
- **My Polska with Pascalia** – audycja o doświadczeniach migrantów żyjących w Polsce: codzienności, różnicach kulturowych, integracji, wyzwaniach i osobistych historiach. *(języki: angielski, suahili)* – **Pascalia Nyamita (Kenia)**
- **Niezależna** – program informacyjny poświęcony życiu osób z Ukrainy w Polsce, obejmujący m.in. kwestie pobytu, pracy, mieszkania i edukacji. *(język: ukraiński)* – **Daria Dranishnikova i Natalia Shchaslyva (Ukraina)**
- **One Week in Poland. News, Comments and Events** – anglojęzyczny serwis dotyczący bieżących wydarzeń w Polsce i Warszawie, uzupełniany komentarzem i informacjami o najważniejszych wydarzeniach. *(język: angielski)* – **Fabio Turco (Włochy)**
- **Radio Czeczenia** – audycja dla społeczności czeczeńskiej poświęcona językowi, kulturze, historii oraz doświadczeniom życia w Polsce, trudnościom, sukcesom i wzajemnemu wsparciu. *(język: czeczeński)* – **Leyla Elsanova (Czeczenia)**
- **Radio Wolny Dagestan** – audycja poświęcona sytuacji praw człowieka, kulturze, religii i polityce w Dagestanie. *(język: rosyjski)* – **Umar Hitinav (Dagestan)**
- **Scramble** – audycja wspierająca naukę języka polskiego, przybliżająca jednocześnie historię, kulturę i realia życia w Polsce. *(język: polski)* – **Iwona Okraska (Polska)**
- **Shooting Backstage** – audycja poświęcona kinu polskiemu i ukraińskiemu, filmowym premierom, twórcom i zjawiskom współczesnej kultury filmowej. *(języki: polski, ukraiński)* – **Natalia Chintalyan / Natalii Che (Ukraina)**
- **Solidarność i Polityka** – autorski program łączący najważniejsze tematy współczesnej polityki globalnej z poezją i filozofią. *(języki: turkmeński, rosyjski)* – **Serdar Hodjanepesov (Turkmenistan)**
- **The Smoke That Thunders** – rozmowy, historie, wiadomości, osobiste refleksje i wywiady, łączące poważne tematy z humorem i osobistą perspektywą. *(języki: angielski, shona, ndebele)* – **Sean Magavu i Mercy Sonhera (Zimbabwe)**
- **Wielokropek w IMI Radio** – autorska audycja poświęcona wielokulturowości w społeczeństwie, kulturze i sztuce. *(język: polski)* – **Paweł Łęczuk (Polska)**
- **Wschody** – audycja o współczesnej Rosji, jej historii, literaturze i kulturze protestu oraz o środowiskach rosyjskich przeciwstawiających się reżimowi Putina. *(język: rosyjski)* – **Andrei i Alina Grigorev (Rosja)**
- **Żółta Żaba** – autorska audycja o języku i kulturze, ich przemianach, znaczeniach i roli w kształtowaniu tożsamości; łączy refleksję nad językiem z analizą współczesnych zjawisk kulturowych. *(język: polski)* – **Tetiana Zemliakowa (Ukraina)**

Łącznie w 2025 roku w IMI Radio nadawane były **24 autorskie cykle audycji**, prowadzone przez osoby pochodzące z wielu krajów i regionów świata, w kilkunastu językach. Program obejmował tematykę społeczną, polityczną, migracyjną, kulturalną, muzyczną, filmową, literacką i prawoczłowieczą, a istotną część ramówki stanowiły audycje tworzone przez osoby z doświadczeniem migracyjnym oraz przedstawicieli społeczności diasporowych.

Pierwszy w historii IMI Radia panel dyskusyjny poświęcony południowoafrykańskiej kampanii "Women for Change" - dotyczący walki z przemocą wobec kobiet. Na zdjęciu panelistki i prowadząca z Zimbabwe i Południowej Afryki.

Radio nie opisywało wielokulturowości z zewnątrz, lecz tworzyło ją w codziennej praktyce redakcyjnej. W 2025 roku przeprowadzono cztery jubileuszowe panele radiowe: polskojęzyczny, anglojęzyczny, ukraińskojęzyczny i rosyjskojęzyczny. Rozmowy dotyczyły dziesięciu lat działania radia, doświadczeń jego zespołu oraz roli niezależnych, wielojęzycznych mediów tworzonych przez osoby migranckie.

Prowadzący audycję „Smoke That Thunder" przygotowali panel dotyczący przeciwdziałania przemocy wobec kobiet. W rozmowie uczestniczyło siedem kobiet, w tym pięć pochodzących z Zimbabwe i dwie z Republiki Południowej Afryki. Był to przykład wykorzystania radia nie tylko jako kanału emisji, ale także jako narzędzia organizowania międzynarodowej debaty społecznej i bezpośredniego łączenia osób żyjących w różnych krajach.

Materiały IMI Radia publikowane w serwisie YouTube osiągnęły w ciągu roku łącznie dziesiątki tysięcy wyświetleń. Radio rozwijało produkcję materiałów wideo, podcastów, transmisji i paneli realizowanych we współpracy z innymi projektami Fundacji. Uruchomiono również profil IMI Radia w serwisie Patronite, umożliwiający słuchaczom bezpośrednie wspieranie niezależnego, wielojęzycznego medium. IMI Radio współprodukowało część działań projektu „Dialog Międzyjęzykowy w Praktyce", zapewniając zaplecze redakcyjne i techniczne, transmisje, nagrania audio i wideo oraz dystrybucję materiałów w internecie.

Dialog Międzyjęzykowe w Praktyce

Projekt „Dialog Międzyjęzykowy w Praktyce", realizowany w ramach programu „Promocja czytelnictwa" Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, łączył literaturę, naukę języka polskiego, twórczość osób migranckich oraz produkcję medialną. Literatura była wykorzystywana nie tylko jako przedmiot edukacji, ale także jako punkt wyjścia do spotkania osób posługujących się różnymi językami i mających odmienne doświadczenia kulturowe.

W Warszawie, Łodzi i Poznaniu przeprowadzono dziewięć warsztatów edukacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych z doświadczeniem migracji. Uczestnicy wspólnie czytali literaturę w różnych językach, prezentowali teksty i kulturę krajów pochodzenia, rozwijali kompetencje językowe oraz przygotowywali własne prace literackie i artystyczne. Efektem zajęć dla dzieci były dodatkowo dwa e-booki opracowane na podstawie pracy warsztatowej.

Zorganizowano trzy spotkania autorskie: z **Hatifem Janabim, Ivanem Davydenką** i **Oliwią Bosomtwe**, a także panel dyskusyjny poświęcony literaturze, migracji i wielojęzyczności. Przeprowadzono ogólnopolski konkurs literacki dla osób migranckich, którego finał połączono z prezentacją nagrodzonych tekstów i publikacją bezpłatnej antologii pokonkursowej. Podczas finału laureaci wzięli udział w akcji #FreeBahruz, wyrażającej solidarność z Bahruzem Samadovem, byłym wolontariuszem One Caucasus uwięzionym w Azerbejdżanie (por. niżej).

We współpracy z IMI Radiem powstało pięć kursów e-learningowych wykorzystujących literaturę w nauce języka polskiego, podcasty, czytania performatywne zarejestrowane w formie wideoblogów oraz wielojęzyczne materiały dotyczące literatury polskiej i światowej. Zrealizowano także spacer literacki po Warszawie. W ramach projektu wykonano łącznie 78 działań i prezentacji, w tym 20 materiałów filmowych dostępnych w serwisie YouTube. Projekt dotarł do 1129 odbiorców: 150 osób uczestniczyło w działaniach na żywo, a 979 skorzystało z materiałów internetowych. W realizację zaangażowanych było 35 twórców, ekspertów, prowadzących, realizatorów technicznych i osób koordynujących.

Spotkania i wydarzenia publiczne

Fundacja organizowała i współorganizowała także wydarzenia wykraczające poza ramy głównych projektów. Odbyło się spotkanie poświęcone **Bogusławowi Stanisławskiemu**, przypominające jego działalność obywatelską i wieloletnie zaangażowanie w obronę praw człowieka. Fundacja współtworzyła również spotkanie z **Dilgo Khyentse Yangsi Rinpoche** w warszawskiej przestrzeni Prześwit. Wydarzeniu towarzyszył wywiad przeprowadzony z gościem w IMI Radiu. Spotkanie łączyło tematykę kultury tybetańskiej, duchowości, wolności religijnej i praw człowieka oraz tworzyło przestrzeń do bezpośredniej rozmowy z warszawską publicznością.

Laureaci konkursu literackiego dla osób migranckich w akcji solidarności z Bahruzem Samadovem.

Zdjęcie ze wspólnego spotkania Dilgo Khyentse Yangsi Rinpoche w Prześwicie.

II. POMOC SPOŁECZNA, AKTYWIZACJA I SOLIDARNOŚĆ W PRAKTYCE

Drugim ważnym obszarem działalności Fundacji było tworzenie praktycznych systemów współpracy i wzajemnego wsparcia. Pomoc materialna była łączona z wolontariatem, aktywizacją, ratowaniem zasobów, przeciwdziałaniem marnowaniu żywności i budowaniem lokalnych społeczności. Osoby korzystające ze wsparcia mogły jednocześnie włączać się w organizowanie działań, dystrybucję pomocy, prowadzenie punktu oraz przygotowywanie wydarzeń.

Kwitnący Dom

Jednym z najważniejszych obszarów działań realizowanych w 2025 roku w ramach Kwitnącego Domu było zapewnienie wsparcia żywnościowego osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. Rosnące koszty utrzymania, problemy zdrowotne, samotność, niepełnosprawność, kryzysy rodzinne oraz skutki migracji sprawiają, że dla wielu osób dostęp do podstawowych produktów spożywczych pozostaje realnym wyzwaniem. Dzięki współpracy z przedsiębiorcami, wolontariuszami oraz osobami prywatnymi możliwe było stworzenie sprawnie działającego systemu ratowania żywności i przekazywania jej potrzebującym. W ramach prowadzonych działań żywność trafiała zarówno do osób odbierających wsparcie osobiście, jak również do beneficjentów objętych programem dostaw do domu, a także do organizacji które dystrybuowały wsparcie we własnych punktach.

W 2025 roku odnotowano ponad 51 000 przypadków udzielenia wsparcia żywnościowego. Skala ta pokazuje nie tylko ogromne zaangażowanie wolontariuszy i partnerów, ale również rosnącą potrzebę funkcjonowania programów przeciwdziałających ubóstwu żywnościowemu. Działania te miały znaczenie nie tylko pomocowe, ale również profilaktyczne i integracyjne. Dla wielu osób regularny kontakt z wolontariuszami, możliwość dołączenia do wolontariuszy, ale też możliwość uzyskania informacji o innych formach wsparcia czy po prostu poczucie, że nie zostały pozostawione same sobie, były równie ważne jak otrzymywana żywność. Fundacja konsekwentnie rozwijała model pomocy oparty na godności, dostępności i odpowiedzialnym wykorzystaniu zasobów. Każdy uratowany produkt spożywczy oznaczał jednocześnie ograniczenie marnowania żywności oraz realną pomoc dla osób, które najbardziej jej potrzebowały.

Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową (FEPŻ)

W 2025 roku Fundacja Inna Przestrzeń została po raz pierwszy Organizacją Partnerską Lokalną w ramach Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową (FEPŻ), którego celem jest przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu poprzez zapewnienie osobom najbardziej potrzebującym dostępu do żywności oraz działań towarzyszących. W ramach programu prowadzono dystrybucję artykułów spożywczych dla osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, współpracując z lokalnymi instytucjami pomocy społecznej. Program stanowił istotne uzupełnienie codziennych działań Fundacji związanych z bezpieczeństwem żywnościowym mieszkańców, przyczyniając się do poprawy sytuacji bytowej beneficjentów oraz ograniczania zjawiska ubóstwa żywnościowego. Realizacja programu umożliwiła dotarcie do osób szczególnie narażonych na wykluczenie społeczne, zapewniając

im regularne wsparcie w postaci podstawowych, pełnowartościowych i długoterminowych produktów żywnościowych.

Pomoc z dostawą do domu
W odpowiedzi na potrzeby osób starszych, z niepełnosprawnościami oraz mieszkańców terenów oddalonych od punktów pomocy uruchomiono pilotażowy program dostaw żywności do domu. Program skierowany był przede wszystkim do osób mających utrudniony dostęp do transportu lub zmagających się z ograniczeniami zdrowotnymi. Dzięki zaangażowaniu wolontariuszy i współpracy z firmą Glovo możliwe było regularne dostarczanie żywności bezpośrednio do miejsc zamieszkania beneficjentów. W 2025 roku programem objęto na stałe 70 osób.

Wolontariat kulinarny
W 2025 roku Fundacja Inna Przestrzeń realizowała cykl akcji wolontariackich „Zrób ciasto na wolontariacie" oraz „Zrób sałatkę na wolontariacie", których celem było zaangażowanie mieszkańców w przygotowanie poczęstunków i świątecznych posiłków dla osób korzystających ze wsparcia Fundacji. Akcje odbywały się przed Wielkanocą i Bożym Narodzeniem, a inicjatywa „Zrób ciasto na wolontariacie" została dodatkowo zorganizowana z okazji Dnia Dziecka. W ramach działań wolontariusze samodzielnie przygotowywali domowe wypieki i potrawy, które następnie trafiały do rodzin, seniorów oraz osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Podczas każdej edycji przygotowano od 100 do 300 ciast! Inicjatywy te miały nie tylko wymiar pomocowy, ale również integracyjny i wspólnotowy. Pozwalały mieszkańcom aktywnie zaangażować się w działania społeczne, budowały więzi sąsiedzkie oraz promowały ideę dzielenia się czasem, umiejętnościami i troską o innych.

Społeczny Secondhand
W 2025 roku rozwijano także inicjatywę Społecznego Secondhandu, której celem było ponowne wykorzystanie odzieży i innych przedmiotów codziennego użytku. Do punktu trafiały ubrania, obuwie, tekstylia domowe oraz drobne wyposażenie mieszkań przekazywane przez mieszkańców Warszawy i okolic. Następnie rzeczy te były bezpłatnie udostępniane osobom potrzebującym. Działanie to łączyło pomoc społeczną z edukacją ekologiczną i promocją gospodarki obiegu zamkniętego. Dzięki zaangażowaniu wolontariuszy tysiące przedmiotów otrzymały drugie życie, ograniczając ilość odpadów trafiających na wysypiska. W rekordowym miesiącu do naszego secondhandu trafiło 6 ton odzieży. Nadwyżki, niepotrzebne w naszym punkcie, trafiały do innych miejsc np. Banku Żywności w Siedlcach i jego filii w Garwolinie.

Wędrujące Książki
Kontynuowany był również program „Wędrujące Książki", promujący bezpłatny dostęp do literatury oraz ideę dzielenia się zasobami. W ramach projektu mieszkańcy mogli przekazywać przeczytane książki, które następnie trafiały do naszego punktu jak i organizacji społecznych, świetlic środowiskowych i placówek wspierających dzieci oraz młodzież. Program przyczyniał się do promocji czytelnictwa, integracji lokalnych społeczności oraz budowania kultury współdzielenia.

Choinki Pełne Marzeń
W 2025 roku Fundacja Inna Przestrzeń ponownie zrealizowała akcję „Choinki Pełne Marzeń", której celem było przygotowanie świątecznych prezentów dla dzieci znajdujących się w

trudniejszej sytuacji życiowej. Tegoroczna edycja skierowana była do dzieci objętych wsparciem zaprzyjaźnionych organizacji społecznych, wybranych ośrodków pomocy społecznej oraz rodzin korzystających na co dzień z pomocy Fundacji. Dzięki zaangażowaniu darczyńców udało się spełnić ponad 1000 dziecięcych marzeń i przygotować indywidualnie dopasowane upominki odpowiadające potrzebom oraz zainteresowaniom najmłodszych. Akcja miała nie tylko wymiar materialny, ale również społeczny – budowała poczucie sprawczości, solidarności i wspólnoty, angażując mieszkańców, wolontariuszy oraz partnerów instytucjonalnych we wspólne działania na rzecz dzieci. Dla wielu rodzin był to ważny sygnał wsparcia i pamięci ze strony lokalnej społeczności w okresie świątecznym.

Dzień Dziecka w Miętnem

Jednym z największych wydarzeń społecznych zrealizowanych w ramach projektu Kwitnący Dom w 2025 roku był Dzień Dziecka zorganizowany w Miętnem we współpracy z filią Banku Żywności w Siedlcach w Miętnem. Placówka ta wspiera około 2500 rodzin z regionu, w zdecydowanej większości wychowujących dzieci, dlatego wydarzenie zostało przygotowane z myślą o najmłodszych beneficjentach oraz ich rodzinach. Podczas pikniku wydano kilka tysięcy nowych prezentów dla dzieci, setki używanych gier planszowych, puzzli i książek, które trafiły do uczestników całkowicie bezpłatnie. Ogromnym zainteresowaniem cieszyły się również stanowiska animacyjne, gdzie wolontariusze pomalowali setki dziecięcych buziek oraz rozdali setki kolorowych balonów. Uczestnicy mogli także skorzystać z licznych gier, konkursów i zabaw przygotowanych przez organizatorów i partnerów wydarzenia.

Ważnym elementem obchodów był poczęstunek przygotowany m.in. dzięki akcji „Upiecz ciasto na wolontariacie". Wolontariusze i darczyńcy przekazali ponad 100 domowych wypieków, które stworzyły wyjątkową, rodzinną atmosferę i pozwoliły wspólnie świętować ten szczególny dzień.

Dzięki zaangażowaniu zespołu Banku Żywności, Koła Gospodyń Wiejskich w Miętnem, Ochotniczej Straży Pożarnej oraz licznych wolontariuszy udało się stworzyć pełen atrakcji piknik rodzinny z dmuchańcami, pokazami strażackimi, pierwszej pomocy i wieloma dodatkowymi aktywnościami dla dzieci. Wydarzenie zgromadziło setki rodzin. Organizacja Dnia Dziecka w Miętnem miała szczególne znaczenie. Był to ważny krok w rozwijaniu działań pomocowych poza stolicą i docieraniu do społeczności, które często mają mniejszy dostęp do podobnych inicjatyw społecznych i integracyjnych. Wydarzenie pokazało, że dzięki współpracy lokalnych organizacji, wolontariuszy i mieszkańców możliwe jest tworzenie wartościowych przedsięwzięć odpowiadających na realne potrzeby rodzin i dzieci także w mniejszych miejscowościach.

Wolontariat

Wszystkie działania Kwitnącego Domu realizowane były przy znaczącym udziale wolontariuszy. W projektach związanych z ratowaniem żywności, pomocą rzeczową, logistyką oraz organizacją wydarzeń uczestniczyły osoby w różnym wieku i o różnym doświadczeniu zawodowym. Każdego miesiąca 300-500 wolontariuszy poświęca ok. 1400 - 2000 godzin. Szczególnie cenne było zaangażowanie młodzieży, seniorów, rodzin z dziećmi oraz wolontariuszy z doświadczeniem uchodźstwa lub migracji. Dzięki ich pracy możliwe było nie tylko zwiększenie skali pomocy, ale również budowanie lokalnych więzi społecznych oraz rozwijanie postaw solidarności i odpowiedzialności za wspólne dobro.

Społeczny Krąg Pomocy w gminie Izabelin

W 2025 roku Fundacja Inna Przestrzeń realizowała projekt „Społeczny Krąg Pomocy w gminie Izabelin", dofinansowany w ramach programu Orlen. Energia Sąsiedztwa. Celem projektu było wzmacnianie lokalnej odporności społecznej poprzez rozwój sąsiedzkiej solidarności, wolontariatu oraz systemów wzajemnego wsparcia. Działania były skierowane zarówno do osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, jak i mieszkańców chcących aktywnie angażować się w pomoc na rzecz swojej społeczności.

W ramach projektu uruchomiono tymczasową jadłodzielnię, zorganizowano zbiórki żywności i rzeczy, przeprowadzono sąsiedzką wymianę przedmiotów oraz rozwijano lokalną grupę służącą wymianie darów i informacji o potrzebach mieszkańców. Równolegle prowadzono działania edukacyjne promujące wolontariat, odpowiedzialność społeczną, niemarnowanie żywności oraz budowanie relacji sąsiedzkich.

W realizację projektu zaangażowanych było około 60 osób, w tym wolontariusze, koordynatorzy i partnerzy lokalni. Bezpośrednim wsparciem objęto około 400 mieszkańców, którzy skorzystali z pomocy rzeczowej, żywnościowej lub uczestniczyli w wydarzeniach integracyjnych.

Cyfrowa Warszawa dla każdego

W 2025 roku Fundacja Inna Przestrzeń realizowała projekt „Cyfrowa Warszawa dla każdego", finansowany ze środków m. st. Warszawy, którego celem było przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu oraz zwiększanie kompetencji cyfrowych mieszkańców Warszawy znajdujących się w trudniejszej sytuacji życiowej. Projekt skierowany był przede wszystkim do seniorów, osób zagrożonych ubóstwem, osób z niepełnosprawnościami, uchodźców i migrantów oraz młodzieży migranckiej pozostającej poza systemem edukacji. W ramach projektu zorganizowano cykl warsztatów poświęconych praktycznemu korzystaniu z usług cyfrowych miasta. Uczestnicy zdobywali wiedzę i umiejętności związane m.in. z załatwianiem spraw urzędowych online, bezpiecznym korzystaniem z płatności internetowych, obsługą miejskich aplikacji i platform, udziałem w budżecie obywatelskim, zgłaszaniem problemów poprzez system 19115, korzystaniem z wolontariatu miejskiego oraz monitorowaniem jakości powietrza. Szczególny nacisk położono na bezpieczeństwo cyfrowe, ochronę danych osobowych oraz rozwijanie samodzielności uczestników w codziennym funkcjonowaniu i realne ćwiczenie tych kompetencji na urządzeniach mobilnych.

Działania realizowano w sposób dostępny dla osób o różnych potrzebach i poziomie kompetencji cyfrowych. Materiały edukacyjne przygotowano w kilku językach, a część zajęć odbywała się również w formule online, umożliwiając udział osobom niemobilnym. Projekt osiągnął wynik 350 uczestników warsztatów, czyli więcej niż zakładano pierwotnie.

III. SZTUKA, PRZESTRZEŃ I WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

OASis – Open Art Space in synergy

OASis – Open Art Spaces in Synergy (Otwarte Przestrzenie Sztuki w Synergii) to 36-miesięczny międzynarodowy projekt (2025–2027), współtworzony przez 14 organizacji z 12 krajów. Jego celem jest przełamywanie barier wejścia do świata sztuki poprzez tworzenie otwartych, inkluzywnych i partycypacyjnych przestrzeni kreatywnych.

Głównym zadaniem projektu "OASis Open Art Spaces in Synergy || Otwarte Przestrzenie Sztuki w Synergii" jest stworzenie sieci wolnych i otwartych przestrzeni kreatywnych w całej Europie, których łączy interdyscyplinarność, dostępność i inkluzywność. Sieć składa się z przestrzeni artystycznych rozsianych po całej Europie (obejmując takie kraje jak: Armenia, Belgia, Francja, Gruzja, Polska, Portugalia, Słowacja, Słowenia, Węgry, Włochy), w projekcie wezmą także udział organizacje z Niemiec i Ukrainy.

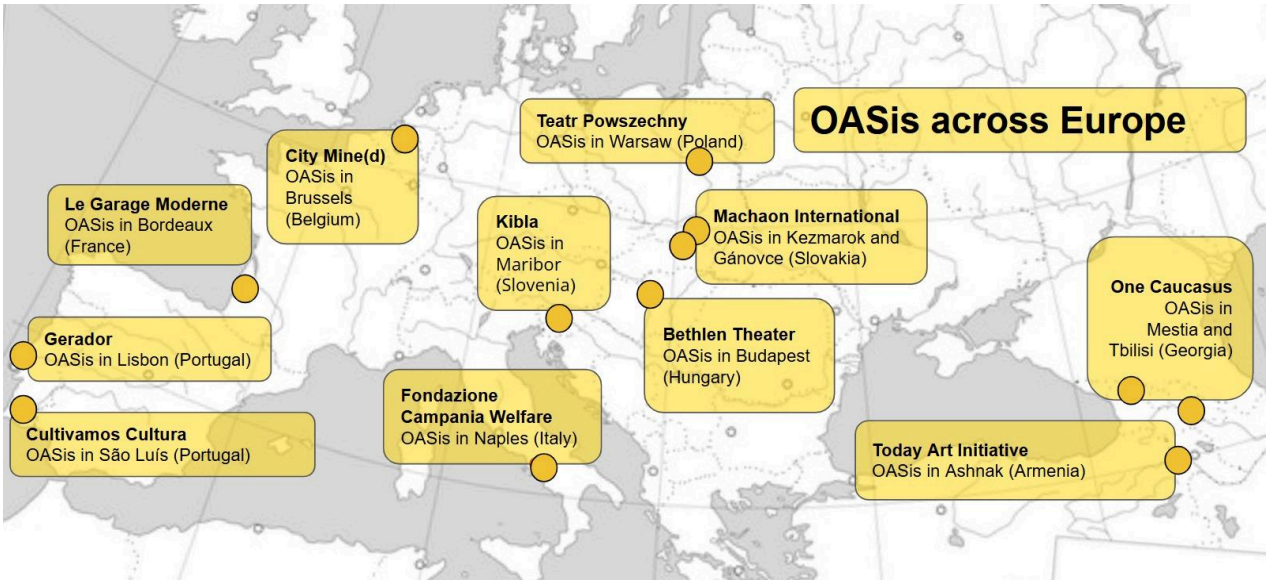

Mapa 13 Otwartych Przestrzeni Sztuki (OASis) tworzonych w ramach projektu w 10 krajach: Armenii, Belgii, Francji, Gruzji, Polsce, Portugalii, Słowacji, Słowenii, Węgrzech i Włoszech. W skład konsorcjum wchodzą również organizacje z Niemiec (Tesserae) i Ukrainy (Kongres Aktywistów Kultury). Liderem projektu jest Fundacja Inna Przestrzeń.

Procesy planowania partycypacyjnego

W 2025 roku odbyło się 10 procesów planowania partycypacyjnego prowadzonych przez zespół Fundacji Inna Przestrzeń - Witka Hebanowskiego oraz Polinę Vietrovą, a także organizację partnerską Tesserae - Lorenzo Tripodi oraz Luis Miguel Benavides, w Gruzji, Armenii, Francji, Portugalii, Włoszech, na Węgrzech, Słowacji i Słowenii. Zrealizowano ponad 12 rezydencji artystycznych oraz wydarzenia im towarzyszące.

Uczestnicy i moderatorzy warsztatów w Talinie (Armenia) w lokalnej przestrzeni OASis – kwiecień 2025 r.

Sesja podsumowująca planowanie przestrzenne, São Luís, Portugalia - marzec 2025 r.

Warsztaty w Popradzie, Słowacja. Wrzesień 2025

Wizja lokalna na placu budowy oryginalnego Le Garage Moderne. Warsztaty w Bordo, Francja - maj 2025

Mestia, Gruzja

Proces Planowania Partycypacyjnego dla przestrzeni OASis w Mestii był pierwszym zorganizowanym procesem, jaki wprowadzono w ramach programu OASis. Obejmował on:

- fazę badawczą – opartą na ankiecie przeprowadzonej w lutym 2025 roku,
- trzydniowe warsztaty – zorganizowane w dniach 19–21 lutego 2025 roku.

Przestrzeń OASis w Mestii jest pomyślana jako kreatywny, edukacyjny i społeczny filar dla Swanetii — łączący lokalną tożsamość, potencjał młodzieży oraz międzynarodową współpracę. Poprzez wdrożenie działań krótkoterminowych (aktywizacja, koordynacja i dostępność) oraz strategii długoterminowych (mobilność, badania i wymiana kreatywna), Mestia może stworzyć zrównoważony model górskiego OASis — żywego laboratorium sztuki, kultury i społeczności.

Sesja plenarna podczas pierwszego dnia warsztatów

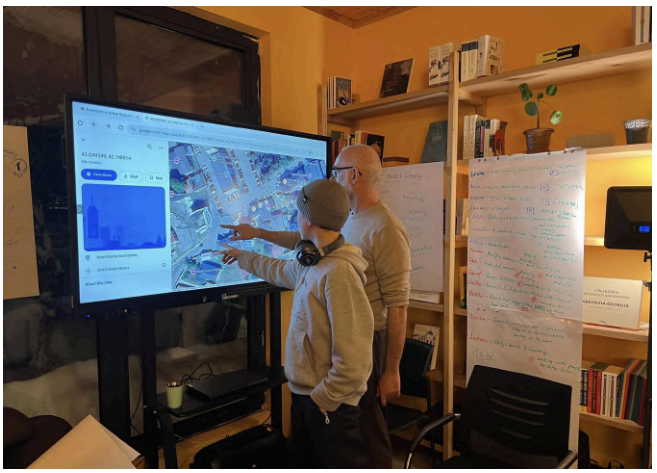

Planowanie miejskiego (wiejskiego) rekonesansu w Mestii.

Tbilisi, Gruzja
Proces Planowania Partycypacyjnego dla przestrzeni OASis w Tbilisi był drugim zorganizowanym procesem, jaki wprowadzono w ramach programu OASis. Obejmował on:

- fazę badawczą – opartą na ankiecie przeprowadzonej w lutym 2025 roku,
- trzydniowe warsztaty – zorganizowane w dniach 23–25 lutego 2025 roku.

Plan pozycjonuje OASis Tbilisi jako rozwijający się, interdyscyplinarny hub współprowadzony przez organizację pozarządową One Caucasus oraz Library About Georgia / Tbilisi School for Social Research.

Działania krótkoterminowe koncentrują się na aktywizacji, widoczności oraz testowaniu funkcjonalnym obu pięter poprzez wydarzenia, warsztaty i obecność w sieci.
Działania długoterminowe stawiają na pierwszym miejscu stabilność strukturalną, mobilność infrastruktury oraz trwałe obsadzenie stanowisk pracowniczych.
Program rezydencji zapewnia stały pomost między międzynarodową kreatywnością a lokalnym uczestnictwem — gwarantując, że nawet w niepewnych warunkach lokalowych OASis Tbilisi rozwija się jako żywe, partycypacyjne laboratorium sztuki, społeczności i wyobraźni obywatelskiej.

Warsztaty (dzień II) w przestrzeni na parterze OASis. Tbilisi, 16.04.2025

Część uczestników warsztatów w jednej z sal OASis

São Luís, Portugalia
Proces Planowania Partycypacyjnego dla przestrzeni OASis w São Luís był trzecim zorganizowanym procesem, jaki wprowadzono w ramach programu OASis. Obejmował on:

- dwudniowe warsztaty – zorganizowane w dniach 16–17 marca 2025 roku,
- wizję lokalną i spotkania w Odemirze w dniu 18 marca 2025 roku.

Proponowane działania oraz etapy rozwoju programu zostały zaprojektowane tak, aby były realistyczne, etapowe i elastyczne. Opierają się one na dotychczasowych osiągnięciach, szanują możliwości lokalnego zespołu i pozycjonują OASis São Luís jako długoterminową, ewoluującą platformę, na której rozwój przestrzenny, praktyka artystyczna i zaangażowanie społeczności wzajemnie się umacniają.

Część wizualnego podsumowania pierwszego dnia warsztatów autorstwa Witka Hebanowskiego.

Sesja podsumowująca planowanie partycypacyjne

.

Lizbona, Portugalia

Proces Planowania Partycypacyjnego dla przestrzeni OASis w Lizbonie był czwartym zorganizowanym procesem, jaki wprowadzono w ramach programu OASis. Jego główną część stanowiły trzydniowe warsztaty zorganizowane w dniach 19–21 marca 2025 roku w lizbońskiej przestrzeni OASis – Instytucie Goethego.

Koncepcją, która powracała we wszystkich grupach roboczych, była idea „wyprowadzenia instytucji z instytucji" — nie na stałe, ale poprzez tymczasowe, eksperymentalne działania, alternatywny program oraz zmiany w atmosferze, sposobie postrzegania i dostępności.

Wprowadzenie do metodologii rekonesansu miejskiego (Urban Reconnaissance) prowadzone przez Lorenzo Tripodiego. Wśród uczestników zespół organizacji Gerador oraz dyrektor Instytutu Goethego.

Ulewny deszcz nie powstrzymał uczestników rekonesansu miejskiego w Lizbonie przed pełną przygód eksploracją okolicy.

Talin, Armenia

Proces Planowania Partycypacyjnego dla przestrzeni OASis w Talinie był piątym zorganizowanym procesem, jaki wprowadzono w ramach programu OASis. Obejmował on:

- fazę badawczą – opartą na ankiecie przeprowadzonej w lutym 2025 roku,
- trzydniowe warsztaty – zorganizowane w dniach 15–17 kwietnia 2025 roku.

OASis Talin już teraz funkcjonuje jako połączenie pracowni/warsztatu z publiczną salą wystawową. Przestrzeń gościła artystów międzynarodowych i lokalnych oraz angażowała publiczność poprzez wystawy, rozmowy, warsztaty, a także projekty partycypacyjne w przestrzeni publicznej (w tym ogród społecznościowy współtworzony przez mieszkańców). Ma

to kluczowe znaczenie: plan na lata 2026–2027 opiera się na sprawdzonej bazie programowej, a nie na „będącym od zera” programie pilotażowym.

Uczestnicy warsztatów przed budynkiem OASis w Talinie.

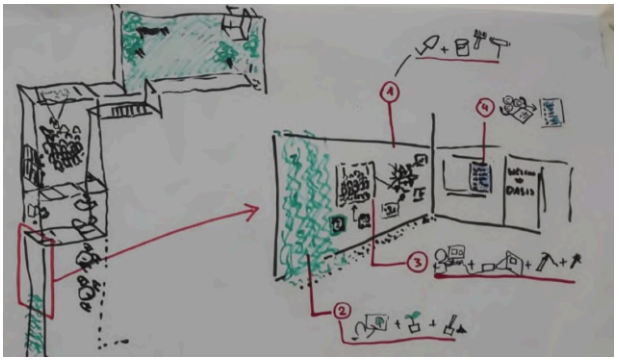

Przykład (wizualizacja) działań oddolnych na rzecz tworzenia interdyscyplinarnych przestrzeni OASis w Talinie (autor: Witek Hebanowski).

Bordeaux, Francja

Proces Planowania Partycypacyjnego dla przestrzeni OASis w Bordeaux był szóstym zorganizowanym procesem, jaki wprowadzono w ramach programu OASis. Obejmował on:

- fazę badawczą – opartą na ankiecie przeprowadzonej w kwietniu 2025 roku,
- trzydniowe warsztaty – zorganizowane w dniach 3–5 maja 2025 roku.

Proponowane działania łączą natychmiastowe, partycypacyjne i odwracalne interwencje w 2026 roku z długoterminową transformacją w kierunku powiązanego systemu ekologicznego, kulturowego i terytorialnego, w którym program rezydencji artystycznych (Artists-in-Residence) odgrywa centralną rolę jako motor eksperymentów przestrzennych, zaangażowania społeczności oraz przyszłego rozwoju.

sesja warsztatowa na terenie remontowanej przestrzeni Le Garage Moderne.

Uczestnicy sesji finałowej planowania OASis w Bordeaux.

Neapol, Włochy

Proces Planowania Partycypacyjnego dla przestrzeni OASis w Napoli był siódmym zorganizowanym procesem, jaki wprowadzono w ramach programu OASis. Obejmował on:

- fazę badawczą – opartą na ankiecie przeprowadzonej w kwietniu 2025 roku,
- trzydniowe warsztaty – zorganizowane w dniach 7–9 maja 2025 roku.

W wyniku pracy uczestników wypracowano kilka koncepcji rozwoju przestrzeni budynku (na terenie dawnej bazy NATO w Bagnoli), w którym obecnie mieszczą się organizacje pozarządowe działające w obszarze kultury. Wśród komponentów przestrzennych wskazano na pilną potrzebę zapewnienia dostępności budynku dla osób o ograniczonej mobilności oraz stworzenia identyfikacji wizualnej zarówno samego budynku, jak i punktów orientacyjnych na tym ogromnym terenie.

Warsztaty planowania partycypacyjnego w budynku organizacji pozarządowych na terenie dawnej bazy NATO w Bagnoli

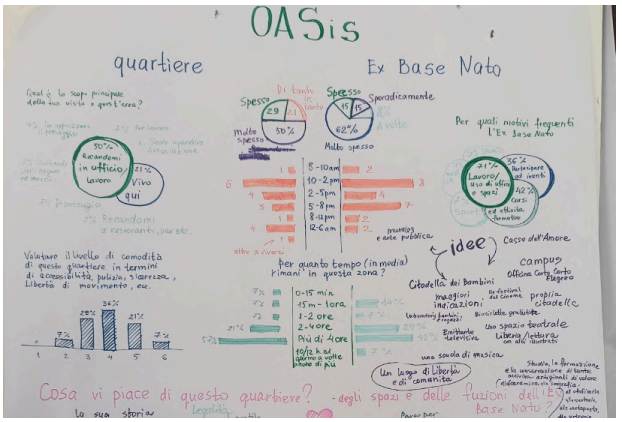

Fragment analizy wyników ankiety (Polina Vietrova)

Budapeszt, Węgry

Proces Planowania Partycypacyjnego dla przestrzeni OASis w Budapeszcie był dziewiątym zorganizowanym procesem, jaki wprowadzono w ramach programu OASis. Obejmował on:

- fazę badawczą – przeprowadzoną w maju 2025 roku,
- trzydniowe warsztaty – zorganizowane w dniach 21–23 maja 2025 roku.

Kluczowym tematem planowania stał się teatr, który wymagał nie tylko remontu i renowacji, ale także reorganizacji przestrzeni. Podczas warsztatów architekci zaproponowali swoją wizję przebudowy tej przestrzeni, która została częściowo uwzględniona przez uczestników spotkań. Główną wizją przyszłości tego miejsca stała się integracja teatru ze społecznością całego budynku, którego jest częścią, oraz przeniesienie strefy wypoczynku na zewnątrz – na przyległy dziedziniec.

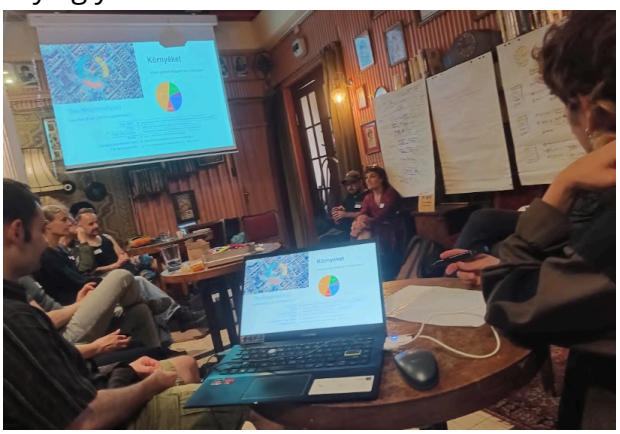

Dyskusja uczestników warsztatów nad wynikami badania ankietowego

Prezentacja wypracowanych przez zespoły rozwiązań

Maribor, Słowenia

Proces Planowania Partycypacyjnego dla przestrzeni OASis w Mariborze był dziesiątym zorganizowanym procesem, jaki wprowadzono w ramach programu OASis. Obejmował on:

- fazę badawczą – przeprowadzoną podczas pierwszych dni warsztatów (zobacz poniżej),
- trzydniowe warsztaty – zorganizowane w dniach 16–18 października 2025 roku.

Proces partycypacyjny wyraźnie wykazał, że przestrzeń OASis Maribor ma silny potencjał przestrzenny, zmotywowanych partnerów i cieszy się dużym zainteresowaniem społeczności, ale zmaga się również z realnymi ograniczeniami wewnętrznymi: małym zespołem, ograniczonymi możliwościami operacyjnymi, rozproszoną odpowiedzialnością oraz

zorientowaniem na wydarzenia o charakterze akcyjnym (epizodycznym), a nie na ciągłe użytkowanie.

Wprowadzenie do *Urban Reconnaissance* - Lorenzo Tripodi

Część uczestników i moderatorów warsztatów w Mariborze na tarasie KIBLA Portal – lokalnej przestrzeni OASis – październik 2025 r.

.

Poprad, Słowacja

Proces Planowania Partycypacyjnego dla przestrzeni OASis w Popradzie obejmował:

- Fazę badawczą – opartą na ankiecie przeprowadzonej pod koniec sierpnia i na początku września 2025 roku.
- Trzydniowe warsztaty – zorganizowane w dniach 8–10 września 2025 roku.

Celem tej grupy było zdefiniowanie przestrzeni Koľaj-22 nie poprzez pojedyncze działania, ale poprzez spójny model organizacyjny. Jej główne przesłanie brzmi: Koľaj-22 to Edukacyjne Centrum Społecznościowo-Artystyczne napędzane przez projekty, edukację, wydarzenia, marketing oraz bar społecznościowy. Ambasadorzy, wolontariusze, tworzenie treści, projektowanie tożsamości (identity design) oraz partnerstwa tworzą ekosystem, który umożliwia wspólne funkcjonowanie tych filarów. Celem jest samowystarczalny, połączony wewnętrznie hub kulturalny o silnym potencjale dotarcia do odbiorców i jasno zdefiniowanej strukturze wewnętrznej.

Miejski rekonesans w Popradzie – wyjście z Koľaj 22, w tle główna infrastruktura kolejowa oraz stacja centralna w Popradzie.

Warsztaty PPP w przestrzeni OASis Poprad – sesja plenarna na wewnętrznej scenie Koľaj 22.

Koncepcje architektoniczne

Koncepcje architektoniczne OASisów, które powstały w ramach projektu, opierały się na propozycjach uczestników warsztatów planowania partycypacyjnego, które odbywały się w przestrzeni partnerów.

Propozycja projektowa dla Centrum Młodzieży w Mestii, w prowincji Megrelia-Górna Swanetia (autor: arch. Polina Vietrova)

Propozycja projektowa dla budynku Rezydencji Artystycznych w São Luís, Portugalia (autor: arch. Polina Vietrova)

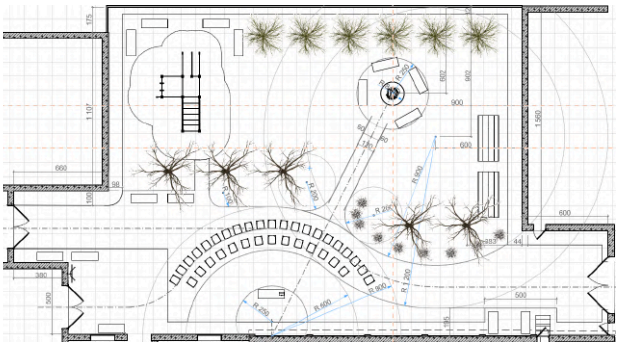

Propozycja projektowa dla dziedzińca Rezydencji Artystycznej w Talinie, Armenia, rzut (autor: arch. Polina Vietrova)

Propozycja projektowa dla dziedzińca Rezydencji Artystycznej w Talinie, Armenia, wizualizacja (autor: arch. Polina Vietrova)

One Caucasus Music Academy - rezydencje artystyczne w Mestii

Mimo że w 2025 roku nie odbyła się pełna edycja festiwalu One Caucasus, Fundacja pozostawała zaangażowana w rozwój programu One Caucasus w Gruzji. We wrześniu uczestniczyła w przygotowaniu One Caucasus Music Academy, jednego z programów rezydencyjnych prowadzonych przez partnerską organizację One Caucasus NGO.

Akademia połączyła międzynarodowych muzyków z lokalnymi twórcami i zespołami gruzińskimi. W programie uczestniczyli między innymi Paco Sarr, osoby artystyczne z Ukrainy oraz gruzińscy muzycy, w tym Tbilisi Horns i tradycyjny zespół swański TEM.

Uczestnicy wspólnie pracowali nad repertuarem, aranżacjami i koncertowym finałem. Program rozwijał metodę charakterystyczną dla One Caucasus: spotkanie muzyków nie polegało na prezentowaniu oddzielnych „kultur narodowych”, lecz na tworzeniu nowych utworów i zespołów ponad granicami gatunków, języków i doświadczeń.

Tbilisi Horns (Gruzja), Vlada Buchko (Ukraina) i Emil Karimov (Gruzja) - koncert finałowy rezydencji.

Publiczność koncertu finałowego w Mestii.

Architektura Cienia - rezydencje artystyczne w Warszawie

W ramach warszawskiej odsłony OASis zorganizowano rezydencję „Shadow Architecture", związaną tematycznie z czwartym tomem „Architektury Cienia". Jej uczestnicy pracowali nad przyszłością miejsc pamięci, rytuałami pożegnania i możliwością stworzenia w Warszawie przestrzeni uwzględniającej różne tradycje kulturowe i religijne.

W rezydencji uczestniczyli Post Noviki, czyli Katarzyna Nestorowicz i Marcin Nowicki, Maciej Landsberg i Oliwia Bosomtwe z Polski, Dartsia Veretiuk z Ukrainy, Eko Saputra z Indonezji, Larisa Tofan z Rumunii oraz Alexander C. Trigg z Hiszpanii.

W ramach rezydencji powstały teksty, fotografie, instalacje, rzeźby i interwencje artystyczne. Dartsia Veretiuk przeprowadziła również konsultacje dotyczące miejsca pamięci dostępnego dla osób z Ukrainy, które z powodu rosyjskiej inwazji nie mogą uczestniczyć w rytuałach pożegnania w swoim kraju. Prace zaprezentowano podczas wydarzenia „Polsko-Wietnamski Most Kultury 2" na Bakalarskiej. Część rezultatów została następnie wykorzystana przy przygotowywaniu publikacji „Architektura Cienia. Cmentarze".

Uczestnicy rezydencji przed pracą Eko Saputry - finał rezydencji na Bakalarskiej.

Architektura Cienia. Cmentarze (tom IV)

Architektura Cienia. Cmentarze (tom IV) to czwarta odsłona działalności artystyczno-badawczej architektki Aleksandry Wasilkowskiej i zaproszonych do procesu twórców - praca nad eksperymentalną, artystyczną książką, która łączy w sobie literackie eseje, teksty badawcze i sztuki wizualne. Po dziesięciu latach wróciliśmy do cyklu o tym, co w miastach zwykle ukryte, przemilczane, pomijane. Tym razem zaglądamy w przestrzeń graniczną – między życiem a śmiercią, między pamięcią a zapomnieniem. Czwarty tom Architektury Cienia poświęcony jest cmentarzom – miejscom, które od wieków kształtują nasze miasta, choć rzadko o nich myślimy jak o części miejskiego pejzażu. W świecie naznaczonym wojnami, katastrofami i pandemią temat śmierci powraca do nas ze zdwojoną siłą. Książka ta nie jest jednak o końcu. Jest o życiu, które trwa w pamięci. O miejscach, które mogą być przestrzeniami spotkania, wspólnoty i refleksji – a nie tylko żałoby. Cmentarze to zaproszenie do rozmowy o tym, jak mogłyby wyglądać nekropolie przyszłości – otwarte, wspólne, różnorodne, odzwierciedlające wielokulturowy charakter miasta. To także próba prototypowania idei cmentarza transkulturowego dla Warszawy – przestrzeni, w której Wietnamczycy, Ukraińcy, Białorusini, Polacy i wszyscy inni mieszkańcy mogliby zachować swoje rytuały, języki i pamięć w jednym wspólnym krajobrazie. Cmentarz może być czymś więcej niż miejscem żałoby – może być przestrzenią świętowania życia osób, które odeszły i miejscem spotkań dla żyjących. Współautorzy publikacji: Ngo Van Tuong, Andrzej Szpindler, Noviki, Szymon Rogiński, Joanna Warsza, Anna Cymer, Oliwia Bosomtwe, Maciej Landsberg.

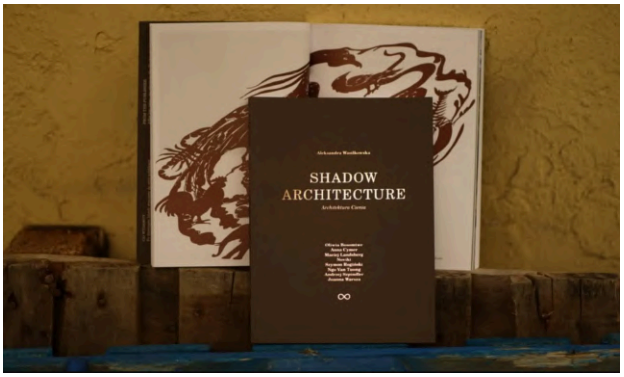

Fotorgrafie z sesji zdjęciowa książki zrealizowana przez Noviki

One Europe One Caucasus II - Inter3Lab Chomiczówka

W ostatni weekend kwietnia 2025 odbył się spacer artystyczny na warszawskiej Chomiczówce – ostatni w ramach projektu One Europe One Caucasus II współfinansowanego przez Unię Europejską. Był to pierwszy od 4 lat spacer artystyczny w Warszawie. Art walk pozwala stać się bohaterem/ką w mieście zamienionym w teatr i odkryć nieznane miejsca. Chomiczówka zamieniła się w miejski, kulturalny hub, gdzie artyści z Polski, Kaukazu, Ukrainy oraz innych miejsc spotkali się z lokalnymi mieszkańcami połączeni siecią multidyscyplinarnych interwencji.

Tematem tego spaceru była **Cena Solidarności**. Inter3Lab Chomiczówka został zorganizowany wokół Kwitnącego Domu - wyjątkowej przestrzeni praktycznej solidarności z ludźmi w potrzebie - prowadzonej przez Fundację Inna Przestrzeń i kierowanej przez polsko-ukraiński zespół jako kontynuacja Domu Matek (stworzonego w odpowiedzi na pełnowymiarową inwazję Rosji na Ukrainę). Kwitnący Dom znajduje się w centrum

Chomiczówki, dzielnicy mieszkalnej Warszawy. Chomiczówka ma swój własny, specyficzny charakter, gdzie przeszłość miesza się z teraźniejszością. Dzielnica pełna jest nieoczywistych miejsc - zapraszamy do eksploracji tej niezwykłej przestrzeni miejskiej, gdzie dowiesz się, jaka jest cena prawdziwej solidarności w dzisiejszych czasach.

Mapa do artwalku, stworzona przez koordynatorkę AMAiA, architektkę Polinę Vietrovą

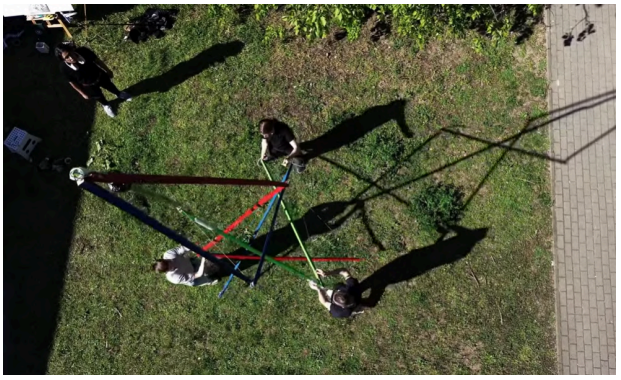

Fragment **filmu AMAiA** z instalacją Koła Naukowego Architektury Zrównoważonej "Archi-Eco-Lab" wydziału budownictwa SGGW w ramach Inter3Lab Chomiczówka.

IV. EDUKACJA I ROZWÓJ KOMPETENCJI

Akademia Młodych Architektek i Architektów (VII/VIII edycja)

Akademia Młodych Architektek i Architektów (AMAiA) to autorski program edukacyjno-rozwojowy skierowany do uczniów warszawskich szkół średnich, którzy wiążą swoją przyszłość z architekturą, urbanistyką oraz społecznictwem. Głównym celem programu jest merytoryczne wsparcie młodzieży, zapoznanie jej z różnymi ścieżkami rozwoju zawodowego oraz budowanie świadomości obywatelskiej i odpowiedzialności za wspólną przestrzeń miejską. Realizacja programu opiera się na formule warsztatowej, dyskusjach oraz pracy w grupach pod okiem czołowych ekspertów i praktyków.

Siódma edycja Akademii Młodych Architektek i Architektów (AMAiA) stanowiła udaną kontynuację oraz rozwinięcie wypracowanego w poprzednich latach unikalnego brandu edukacyjnego. Główną osią programową projektu było połączenie specjalistycznej edukacji architektonicznej z realnymi działaniami z zakresu planowania partycypacyjnego przestrzeni publicznych. Kluczowym i niezwykle istotnym elementem edycji było dalsze rozwijanie komponentu integracyjnego: program w pełni włączył młodzież z Ukrainy (przybyłą do Warszawy po 2022 roku) do wspólnych działań z warszawskimi rówieśnikami. Dzięki temu projekt stał się dla nich bezpieczną przestrzenią adaptacji, pomagającą odkryć Warszawę jako miasto przyjazne, otwarte i różnorodne, a także ułatwiającą odnalezienie własnego miejsca w nowym środowisku.

Projekt cieszył się ogromnym uznaniem w środowisku szkolnym – rekrutacja opierała się w dużej mierze na rekomendacjach absolwentek i absolwentów, co potwierdza wysoką jakość i atrakcyjność proponowanej formy zajęć.

W ramach AMAiA (VII) w 2025 roku realizowano cykl spotkań i warsztatów wprowadzających w zawód architekta i projektanta, prowadzonych przez uznanych twórców i ekspertów branżowych. Program częściowo połączono z wizytami studyjnymi w pracowniach architektonicznych.

Uczniowie warszawskich szkół średnich poznali zróżnicowane kierunki rozwoju zawodowego oraz specyfikę pracy po ukończeniu studiów architektonicznych. Podczas zajęć praktycznych i teoretycznych uczestnicy zgłębiali następujące zagadnienia:

- **Ekologia, wiatr i woda w strukturze miejskiej:** Współczesne wyzwania architektury w obliczu katastrofy klimatycznej. Zagadnienia architektury wody i wiatru zrealizowano podczas wizyty studyjnej w pracowni Grupy Projektowej Centrala, prowadzonej przez Małgorzatę Kuciewicz i Simona de Iacobis.
- **Zarządzanie procesem architektonicznym:** Praktyczne podstawy prowadzenia i organizacji pracy w biurze projektowym, zaprezentowane przez Macieja Siudę bezpośrednio w przestrzeni jego autorskiej pracowni.
- **Architektura wnętrz i nowe technologie:** Podstawy planowania przestrzeni wewnętrznych oraz rola sztucznej inteligencji (AI) jako nowoczesnego narzędzia w pracy i komunikacji z klientem, zaprezentowane przez ukraińską projektantkę wnętrz Tetyanę Hordiy.
- **Wielokulturowość w urbanistyce:** Symbole oraz wartości kulturowe i społeczne w przestrzeni publicznej przez architektkę Aleksandrę Wasilkowską.
- **Krytyka architektury i publicystyka:** Umiejętności interpretacji tekstów urbanistycznych oraz samodzielnego pisania o przestrzeni miejskiej i architekturze (zajęcia prowadzone przez Helenę Wawrzeniuk i Beatę Pieńkowską-Bartczak).
- **Dziedzictwo i architektura drewniana:** Analiza historyczna i architektoniczna na przykładzie domków fińskich. Uczestnicy odbyli wizytę studyjną na Osiedlu Jazdów, poznając historię jego powstania, pod przewodnictwem Mateusza Potempskiego ze Stowarzyszenia Akademickiego Wydziału Architektury Politechniki Warszawskiej.
- **Globalne trendy architektoniczne:** Analiza współczesnych wyzwań i międzynarodowych kontekstów architektonicznych na bazie założeń Biennale Architektury w Wenecji 2025, które przybliżył dr Mateusz Włodarek z Narodowego Instytutu Architektury i Urbanistyki (NIAiU).

Zwiedzanie Wydziału Architektury Wnętrz ASP z dr Dariuszem Śmiechowskim z ramach warsztatów AMAiA

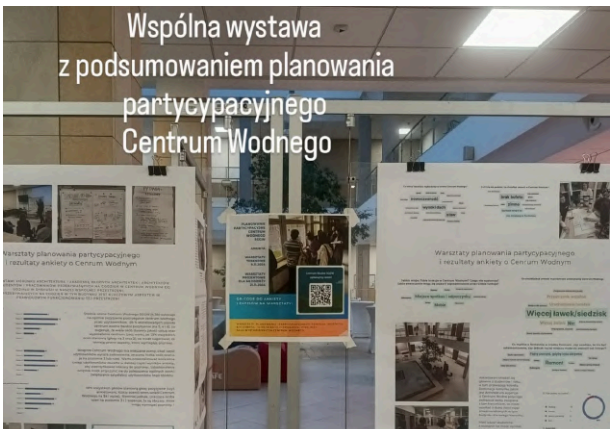

Wystawa partycypacyjnego planowania na podstawie wyników warsztatów partycypacyjnego planowania w Centrum Wodnym SGGW

Zdobytą wiedzę teoretyczną o tworzeniu filmów w pierwszym semestrze AMAiA VII młodzież przekuła w działanie, współtworząc **lekcję filmową „Warszawa jako miasto otwarte”** – etiuda o charakterze dokumentalnym i społecznym, zrealizowana wokół wielokulturowego wydarzenia plenerowego **„Chomiczówka ARTWALK” (Inter3Lab)**, które odbyło się w kwietniu 2025 roku na legendarnym bielańskim osiedlu. Film stanowi doskonałe, audiowizualne podsumowanie misji całej edycji projektu. Ekipa filmowa składająca się z uczestników Akademii udokumentowała spacer artystyczny, który połączył twórców i mieszkańców z różnych stron świata.

VIII edycja Akademii Młodych Architektek i Architektów (AMAiA) to kolejna odsłona innowacyjnego programu edukacyjno-rozwojowego, realizowanego w sprawdzonej, podstawowej formule (analogicznie do pierwszej połowy poprzednich edycji, m.in. VII edycji). Zajęcia odbywały się cyklicznie (głównie w soboty, co dwa tygodnie) w prestiżowych przestrzeniach warszawskich uczelni, instytucji i pracowni architektonicznych:

- **Podstawy prezentacji i grafiki (PJATK):** warsztaty z dr Anną Światłowską z zakresu kompozycji, identyfikacji wizualnej i obrony własnych projektów.

- **Planowanie partycypacyjne (WAW ASP):** symulacja warsztatów rewitalizacji podwórza ASP, prowadzona przez socjologa Witolda Hebanowskiego, ucząca facylitacji i moderacji dyskusji.

- **Warsztaty filmowe (Fundacja Inna Przestrzeń):** zajęcia z reżyserem Lude Reno, obejmujące pełną ścieżkę produkcji wideo (scenariusz, praca z kamerą, montaż).

- **Wizyta studyjna (Pracownia Centrala):** spotkanie z Małgorzatą Kuciewicz poświęcone relacji architektury z procesami przyrodniczymi i koncepcji „amplifikacji natury”.

Kluczowe osiągnięcia Akademii Młodych Architektek i Architektów (VIII edycji)

- **Wymiar praktyczny:** Powstanie konkretnych dzieł: autorskiego filmu pt. *„O czym mówią ściany?”*, projektów wystaw na bazie makiety MSN oraz zaawansowanych szkiców bionicznych tkanki miejskiej Warszawy.

- **Wsparcie rekrutacyjne:** Możliwość weryfikacji i korekty umiejętności rysunkowych pod kątem egzaminów wstępnych na uczelnie wyższe.

- **Podstawa pod nowe inicjatywy:** Wypracowany film warsztatowy stał się bezpośrednią inspiracją do stworzenia koncepcji ogólnopolskiego konkursu na film o architekturze (tworzony bez użycia AI), na który fundacja obecnie pozyskuje środki.

Warsztaty z tworzenia makiet - Pracownia Modelarska z architektką Poliną Vietrovą

Warsztaty w Pracowni Grupy Projektowej “Centrala”, prowadzi Małgorzata Kuciewicz

Podsumowanie realizacji projektu

VIII edycja Akademii Młodych Architektek i Architektów zakończyła się pełnym sukcesem merytorycznym i organizacyjnym. Projekt w sposób kompleksowy odpowiedział na potrzeby edukacyjne młodzieży stojącej przed wyborem drogi życiowej. Ewaluacja i opinie uczestników jednoznacznie potwierdzają, że AMAiA to program o ogromnej wartości dodanej – wykraczający poza ramy standardowej edukacji szkolnej. Uczestnicy zyskali nie tylko twardą wiedzę architektoniczną i urbanistyczną, ale również kluczowe kompetencje miękkie: umiejętność pracy w zespole, śmiałość w prezentowaniu własnych koncepcji oraz pewność siebie. Sukces tej edycji, mierzony wysoką frekwencją, zaangażowaniem młodzieży oraz wysoką jakością wypracowanych rezultatów, w pełni uzasadnia potrzebę kontynuacji programu w kolejnych latach.

Learning to Change the City. An Educational Project for Active Youth

W ramach projektu „Learning to Change the City. An Educational Project for Active Youth” Fundacja przeprowadziła cykl seminariów i warsztatów online dla osób studiujących architekturę i urbanistykę na Narodowym Uniwersytecie „Politechnika Połtawska im. Jurija Kondratiuka” w Ukrainie. Działania realizowano na zaproszenie uczelni i koncentrowały się one na rozwijaniu praktycznych kompetencji związanych z partycypacyjnym planowaniem przestrzeni oraz prowadzeniem procesów angażujących jej rzeczywistych użytkowników. Przedmiotem pracy była przestrzeń kampusu Politechniki Połtawskiej, w szczególności część wewnętrznego dziedzińca pełniącego funkcje komunikacyjne, rekreacyjne, edukacyjne i sportowe. Proces obejmował badanie potrzeb użytkowników, analizę istniejącej przestrzeni, analizę SWOT, warsztaty koncepcyjne, pracę zespołową oraz przygotowywanie i prezentowanie propozycji zmian. W badaniu potrzeb uczestniczyło 60 osób, a studenci pracowali m.in. nad strefami zieleni, edukacji, odpoczynku, spotkań i wydarzeń.
W imieniu Fundacji zajęcia prowadzili przede wszystkim Polina Vietrova i Witek Hebanowski. Projekt nie ograniczał się do teoretycznego projektowania: pomiędzy spotkaniami uczestnicy prowadzili działania w terenie, testowali wypracowane pomysły oraz podejmowali drobne interwencje i działania prototypowe w przestrzeni kampusu. Dzięki temu osoby studiujące architekturę mogły uczyć się nie tylko przygotowywania koncepcji, lecz również diagnozowania

potrzeb, współpracy z użytkownikami, zarządzania procesem partycypacyjnym i stopniowego wdrażania możliwych do wykonania zmian. Wyniki procesu wskazywały także na wzrost spójności zespołów, wzajemnego wsparcia i kompetencji wspólnej pracy.

Holobiont – napój etnobotaniczny

W 2025 roku Fundacja Inna Przestrzeń kontynuowała udział w projekcie „Holobiont – napój etnobotaniczny", realizowanym wspólnie z CoopTech Hub i Spółdzielczą Farmą MOST przy wsparciu programu EIT Food AMPLE. Projekt łączył animację kultury, edukację ekologiczną, hortiterapię i elementy ekonomii społecznej. Punktem wyjścia były relacje między ludźmi a roślinami oraz ich znaczenie dla tożsamości osób pochodzących z różnych krajów i środowisk kulturowych. Do udziału zapraszano wszystkich zainteresowanych, ze szczególnym uwzględnieniem osób z doświadczeniem migracyjnym.
Cykl rozpoczął się pod koniec 2024 roku, natomiast jego zasadnicza część została zrealizowana w 2025 roku. Uczestnicy i uczestniczki wspólnie przechodzili przez kolejne etapy tworzenia napoju na bazie ziół i owoców: od rozmowy o tożsamościach etnobotanicznych, symbolice i smakach roślin, przez opracowywanie receptury i dobór surowców, po zakładanie upraw, projektowanie identyfikacji wizualnej, przygotowanie opakowania i produkcję napoju. Fundacja odpowiadała przede wszystkim za animację procesu, włączanie osób z doświadczeniem migracyjnym oraz współprowadzenie działań edukacyjnych i projektowych. Ostatnim działaniem Fundacji w ramach cyklu był siódmy warsztat, przeprowadzony 30 sierpnia 2025 roku na Farmie MOST. Jego uczestnicy budowali Holobar – niewielki drewniany pawilon przeznaczony do prezentowania napoju i prowadzenia kolejnych działań warsztatowych. Jedna grupa pracowała nad konstrukcją stolarską, druga barwiła płótna naturalnymi barwnikami otrzymanymi z kwiatów i ziół rosnących na farmie. W projektowaniu pawilonu uczestniczyła architektka Polina Vietrova.

Ziemia Sądecka – Opowieści, które łączą pokolenia

W 2025 roku Fundacja Inna Przestrzeń realizowała projekt **„Ziemia Sądecka – Opowieści, które łączą pokolenia"** dofinansowany w ramach programu **EtnoPolska. Edycja 2025** Narodowego Centrum Kultury. Celem przedsięwzięcia było zachowanie, dokumentowanie i popularyzacja niematerialnego dziedzictwa kulturowego Ziemi Sądeckiej poprzez gromadzenie lokalnych legend, podań i opowieści przekazywanych ustnie, a także angażowanie mieszkańców w działania twórcze i edukacyjne.

W ramach projektu przeprowadzono wywiady z mieszkańcami regionu, zorganizowano konkurs literacki inspirowany lokalnym dziedzictwem, przygotowano publikację zawierającą opracowania legend i zwycięskie prace konkursowe, wydano kolorowanki edukacyjne dla dzieci oraz zrealizowano cykl spotkań literacko-muzycznych prezentujących lokalne baśnie i legendy w formie słuchowisk. Projekt miał charakter międzypokoleniowy i integracyjny. W działania zaangażowani byli seniorzy, dzieci, młodzież i osoby dorosłe, a przygotowane materiały zostały udostępnione zarówno w formie drukowanej, jak i cyfrowej. W ramach projektu również zrealizowano 10 wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych, w których uczestniczyło 211 osób jak i wydarzenie kulminacyjne będące zwieńczeniem projektu.

V. PRAWA CZŁOWIEKA I MIĘDZYNARODOWA SOLIDARNOŚĆ

Uczestnicy pierwszego Activists Summit w fabryce Mirror Image, Rhode Island, styczeń 2025.

Human Rights Activists Summit w Rhode Island

Na początku 2025 roku Fundacja współtworzyła Human Rights Activist Summit w Pawtucket w stanie Rhode Island. Spotkanie zostało zorganizowane przez lokalne grupy Amnesty International ze wschodniego wybrzeża Stanów Zjednoczonych oraz we współpracy z Mirror Image.

Wydarzenie odbyło się na terenie Mirror Image, działającej fabryki produkującej odzież i materiały merchandisingowe, która angażuje się również w kampanie społeczne, pomocowe, aktywistyczne i dotyczące praw człowieka. Głównym facylitatorem spotkania był Witek Hebanowski, prezes Fundacji Inna Przestrzeń.

W summicie uczestniczyło kilkudziesięciu aktywistów i aktywistek z różnych części Stanów Zjednoczonych. Program był oparty przede wszystkim na pracy w grupach, wymianie doświadczeń oraz rozwijaniu konkretnych kampanii, pomysłów i mikroakcji.

Podejmowane tematy obejmowały między innymi solidarność z Ukrainą, wolność i prawa człowieka w Tybecie, sytuację w Gazie, prawa więźniów politycznych, wsparcie uchodźców oraz sposoby łączenia lokalnego aktywizmu z kampaniami międzynarodowymi. Spotkanie

służyło nie tylko dyskusji, lecz przede wszystkim tworzeniu nowych zespołów, pomysłów i praktycznych planów działania.

Płomień Solidarności 2025

24 lutego 2025 r., w trzecią rocznicę pełnoskalowej agresji Rosji na Ukrainę, Fundacja Inna Przestrzeń po raz kolejny włączyła się w organizację **Płomienia Solidarności** – międzynarodowej akcji będącej symbolicznym gestem wsparcia dla Ukrainy. O godz. 4:00 czasu polskiego – odpowiadającej godzinie rozpoczęcia rosyjskiej inwazji – w różnych miejscach zapalano ogniska, świece i inne symboliczne źródła światła, a uczestnicy łączyli się także online. Akcja była kontynuacją inicjatywy rozpoczętej w 2023 r. przez środowiska społeczne z Polski, wśród których od początku znajdowała się Fundacja Inna Przestrzeń.

W **Warszawie** Płomień zapłonął ponownie nad Wisłą, przy publicznym palenisku na wysokości Portu Wisła przy ul. Wał Miedzeszyński 407. Głównym punktem akcji w **Rzeszowie** było ognisko na Żwirowni nad Wisłokiem, rozpalone o godz. 4:00; zgromadzenie zostało zgłoszone na ok. 100 uczestników. Płomień był tam częścią szerszych Dni Solidarności z Ukrainą, obejmujących debaty, wydarzenia kulturalne, wystawę „Twarze wojny", Łańcuch Solidarności i wieczorną manifestację.

W 2025 r. akcja miała również **wymiar międzynarodowy**. W czasie rocznicy przedstawiciele Fundacji przebywali w Tbilisi, gdzie w dniach 23–25 lutego prowadzili warsztaty partycypacyjne związane z tworzeniem OASis – Open Art Space.

Płomień Solidarności był przede wszystkim prostym, ale czytelnym znakiem, że po trzech latach wojny **solidarność z Ukrainą nie wygasa**, a organizacje społeczne i mieszkańcy nadal potrafią łączyć się ponad granicami wokół wspólnego gestu wsparcia.

Międzynarodowa kampania na rzecz uwolnienia Bahruza Samadova

Pod koniec 2025 roku Fundacja Inna Przestrzeń współtworzyła międzynarodową kampanię na rzecz uwolnienia Bahruza Samadova, azerbejdżańskiego politologa, badacza, działacza pokojowego i byłego wolontariusza One Caucasus.

Samadov został zatrzymany w sierpniu 2024 roku, a 23 czerwca 2025 roku skazany na 15 lat więzienia pod zarzutem zdrady stanu. Sprawa wiązała się z jego kontaktami z osobami z Armenii, działalnością naukową, krytycznymi publikacjami oraz zaangażowaniem na rzecz pokoju pomiędzy Azerbejdżanem i Armenią. Zarzuty i proces zostały uznane przez liczne organizacje praw człowieka i środowiska akademickie za politycznie motywowane. (Le Monde.fr)

Kampanię Free Bahruz Campaign współtworzą Heinrich-Böll-Stiftung, Faculty of Social Sciences at Charles University, Scholars at Risk Network, Fundacja Inna Przestrzeń oraz SAIH – Norwegian Students' and Academics' International Assistance Fund.

Koalicja prowadzi działania informacyjne i rzecznicze, mobilizuje środowiska akademickie i społeczne oraz zbiera podpisy pod petycją domagającą się natychmiastowego uwolnienia Bahruza. Fundacja upowszechniała kampanię także podczas własnych wydarzeń, między innymi poprzez akcję #FREEBAHRUZ podczas finału konkursu literackiego projektu „Dialog Międzyjęzykowy w Praktyce”.

Strona kampanii: https://freebahruzcampaign.org

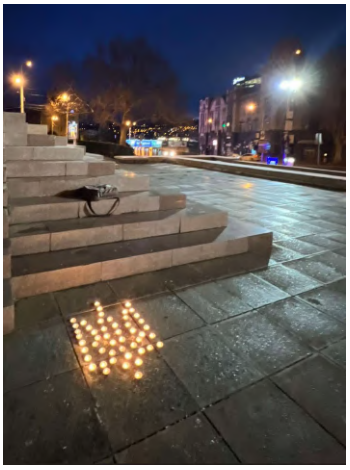

Płomień Solidarności, Tbilisi 2025 - Herb Ukrainy ułożony ze zniczy w centrum Tbilisi (przy Rustaveli)

Uczestnicy i uczestniczki 10-lecia Komitetu Obrony Demokracji we wspólnej akcji na rzecz uwolnienia Bahruza Samadova - **zobacz więcej zdjęć.**